

Statistika invalidních penzí v roce 2014 a v lednu 2015

Počet příjemců invalidních penzí sólo dosahoval k 31.12. loňského roku **417 186** osob. **Meziročně jde o pokles 4 076 osob.** K 31.12. 2013 dosahoval meziroční pokles invalidních penzí sólo 10 218 osob. Z toho invalidní penze třetího stupně pobíralo 191 638 osob (pokles o 6 308 osob), druhého stupně 66 232 osob (nárůst o 1 687 osob) a prvního stupně 159 316 osob (nárůst o 545 osob). Invalidní penze pobíralo 219 450 mužů a 197 736 žen. Průměrná výše invalidní penze u třetího stupně invalidity činila 10 262 Kč. Z toho u mužů 10 664 Kč a u žen 9 784 Kč. U druhého stupně invalidity dosahovala průměrná penze 6 662 Kč. Z toho u mužů 6 945 Kč a u žen 6 338 Kč. A prvního stupně invalidity 5 911 Kč. Z toho u mužů 6 222 Kč a u žen 5 598 Kč. Invalidní penze kombinované (invalidní + vdovská nebo vdovecká) pobíralo 2 307 mužů (pokles o 530) a 8 805 žen (pokles o 775). Ve třetím stupni invalidity pobíralo penze kombinované 7 739 osob, ve druhém stupni invalidity 1 032 osob a v prvním stupni invalidity 2 341 osob. Průměrná výše kombinované penze činila u třetího stupně invalidity 13 595 Kč u mužů, u žen 12 320 Kč. U druhého stupně invalidity dosahovala průměrná výše kombinované penze 9 214 Kč u mužů a 9 086 Kč u žen. A u prvního stupně invalidity 8 715 Kč u mužů a 8 709 Kč u žen. S ohledem na 0,4 procentní růst spotřebitelských cen tak meziročně došlo k poklesu **reálné kupní síly průměrné invalidní penze sólo o 0,23 procentního bodu u třetího stupně invalidity, o 0,59 bodu u druhého stupně invalidity a o 1,69 procentního bodu u prvního stupně invalidity.**

K 1. lednu 2015 byly invalidní penze valorizovány, poprvé po dvou letech plnohodnotně, tj. základní výměra +60 Kč a procentní výměra o 1,6 %, což v příjmové struktuře invalidních penzí třetího stupně sólo způsobilo následné změny:

Invalidní důchod třetího stupně (stav k 31. lednu 2014 a 2015)

Výše důchodu v Kč		Počet		Index 215/214	% z celkového počtu
		2014	2015		
do	2 999	283	280	0,99	0,15
3 000	3 999	2 317	2 334	100,73	1,22
4 000	4 999	1 633	1 806	108,60	0,94
5 000	5 999	2 233	2 155	0,96	1,13
6 000	6 999	2 447	2 394	0,98	1,25
7 000	7 999	6 901	5 608	0,81	2,93
8 000	8 999	33 572	27 565	0,82	14,41
9 000	9 999	50 640	51 428	101,56	26,88
10 000	10 999	28 052	25 688	0,92	13,43
11 000	11 999	26 199	25 081	0,96	13,11
12 000	12 999	20 966	21 703	103,52	11,34
13 000	13 999	13 195	14 066	106,60	7,35
14 000	14 999	5 861	6 869	117,20	3,59
15 000	15 999	1 321	2 363	178,88	1,24
16 000	16 999	662	744	112,39	0,39
17 000	17 999	439	499	113,67	0,26
18 000	a více	602	710	117,94	0,31
Celkem:		197 323	191 293	96,94	

Počet příjemců invalidních penzí sólo třetího stupně invalidity dosahoval ke konci ledna letošního roku **191 293, tj. meziroční pokles o 6 030 osob. Sestupný trend nadále pokračuje již šestým rokem, v lednu 2010, tj. první rok zavedení invalidity tří stupňů dosahoval počet příjemců invalidních penzí třetího stupně 249 068. Tedy o 57 775, tj. o 23,2 procentních bodů, více.** Průměrná penze meziročně vzrostla z 10 285 Kč na 10 448 Kč, tj. o **163 Kč.** Vlivem nastaveného mechanismu valorizace došlo také ke změnám ve struktuře penzí, kde meziročně nejvýrazněji vzrostl počet příjemců v nejvyšších příjmových hladinách. Nejnížší penze, tj. do 8 000 Kč, pobírá 14 577 osob (7,6 %), střední penze, tj. od 8 000 Kč do 13 000 Kč, pobírá 151 465 osob (79,2 %) a nejvyšší penze, tj. nad 13 000 Kč, pobírá 25 251 (13,2%). **Penze oscilující okolo životního minima (3 410 Kč) pobírá 2 498 osob, tj. 1,6x více než loni. Na průměrnou penzi, tj. na 10 448 Kč, nedosahuje 117 971 invalidů, tj. 61,67 % z celkového počtu! Loni na průměrnou penzi nedosahovalo 56,35 % a předloni 54,57 % invalidů třetího stupně invalidity.**

Invalidní důchod druhého stupně (stav k 31. lednu 2014 a 2015)

Výše důchodu v Kč		Počet		Index	% z celkového
od	do	2014	2015	215/214	počtu
	do 2 999	461	436	0,94	0,66
3 000	3 999	2 326	2 534	108,94	3,80
4 000	4 999	1 917	1 946	101,51	2,93
5 000	5 999	13 329	12 732	0,95	19,16
6 000	6 999	20 429	19 316	0,95	29,07
7 000	7 999	17 787	19 185	107,86	28,88
8 000	8 999	6 046	7 754	128,25	11,67
9 000	9 999	1 471	1 568	106,59	2,36
10 000	10 999	715	688	0,96	1,00
11 000	11 999	181	234	129,28	0,35
12 000	12 999	34	27	0,79	0,04
13 000	13 999	8	13	162,50	0,02
14 000	14 999	3	3	100,00	
15 000	15 999	0	0		
16 000	16 999	2	1	0,50	
17 000	17 999	3	0		
18 000	a více	0	0		
Celkem:		64 712	66 437	102,67	

Počet příjemců invalidních penzí druhého stupně sólo dosahoval ke konci ledna letošního roku **66 437, tedy o 1 725 více než v roce předchozím.** Počet invalidních osob v druhém stupni invalidity stoupá každoročně, a to od ledna 2010 již o **18 641.** Dynamika růstu se ale snižuje, v lednu 2011 počet osob pobírajících invalidní penzi druhého stupně meziročně vzrostl o 6 827, v lednu 2012 o 2 710 osob, v lednu 2013 o 4 478 osob a v lednu 2014 o 2901 osob. Průměrná penze meziročně vzrostla ze 6 700 Kč na 6 790 Kč, tj. o **90 Kč.** S ohledem na 1,8 procentní valorizaci k 1. lednu 2015 lze konstatovat, že **nově přiznávané penze jsou nižší než penze přiznávané v předchozím období.** Také tato tendence je prokazatelná již od roku 2010. Meziročně došlo též ke změnám ve struktuře penzí. K nejvyššímu meziročnímu nárůstu došlo v pásmu mezi 13 000 až 13 999 Kč (+65,5 %). Největší počet příjemců (88,8 %) se pohybuje v pásmech od 5 000 Kč do 9 000 Kč. **Na průměrnou penzi, tj. na 6 790 Kč, nedosahuje 36 387 invalidů, tj. 54,77 % z celkového počtu.**

Invalidní důchod prvního stupně (stav k 31. lednu 2014 a 2015)

Výše důchodu v Kč		Počet		Index 215/214	% z celkového počtu
od	do	2014	2015		
	do 2 999	1 236	1 082	0,87	0,68
3 000	3 999	6 681	7 370	110,31	4,62
4 000	4 999	18 878	19 137	101,37	11,99
5 000	5 999	53 162	53 390	100,43	33,44
6 000	6 999	47 472	46 242	0,97	28,97
7 000	7 999	25 462	25 161	0,99	15,76
8 000	8 999	4 756	5 841	122,81	3,66
9 000	9 999	1 210	1 273	105,21	0,80
10 000	10 999	86	97	112,79	0,06
11 000	11 999	22	20	0,91	0,01
12 000	12 999	11	3	0,27	
13 000	13 999	4	2	0,50	
14 000	14 999	3	3	100,00	
15 000	15 999	1	0		
16 000	16 999	0	0		
17 000	17 999	0	0		
18 000	a více	0	0		
Celkem:		158 984	159 621	100,40	

Počet příjemců invalidních penzí prvního stupně sólo dosahoval ke konci ledna letošního roku **159 621, tj. o 637 více** než v roce předchozím. **Oproti lednu 2010 ale došlo k poklesu, a to o 3 111 osob.** Průměrná penze **meziročně vzrostla ze 6 007 Kč na 6 023 Kč, tj. o 16 Kč.** S ohledem na valorizaci penzí 2015 jsou tedy obdobně jako u penzí druhého stupně invalidity **nově přiznáváné penze nižší než penze přiznané v předchozím období.** Stejně jako u předchozích stupňů invalidity také u stupně prvního došlo v roce 2015 k výrazným změnám ve struktuře penzí. Největší počet příjemců 143 930 (80,17 %) se pohybuje v pásmech od 5 000 Kč do 8 000 Kč. **Na průměrnou penzi, tj. na 6 023 Kč, nedosahuje 87 453 invalidů, tj. 54,79 % z celkového počtu**

Závěrem:

Celkový počet příjemců všech tří stupňů invalidních penzí dosahoval ke konci ledna letošního roku **417 351 což je o 3 668 (0,87) méně než před rokem a o 42 245 (9,2 %) méně než ke konci ledna transformačního roku 2010.** Největší pokles oproti začátku transformace nastal u finančně nejnákladnějších penzí, tj. invalidních penzí třetího stupně invalidity, a to o **57 775 osob.** U druhého stupně naopak došlo k nárůstu o 18 641 osob a u prvního stupně invalidity k poklesu o 4 385 osob. Penze oscilující okolo životního minima pobírá **12 461 invalidů, tj. o 3 600 více než loni!** Naopak nejvyšší penze, tj. nad 18 000 Kč, pobírá **710 invalidů, tj. o 108 více než loni.**

V Praze dne 14. června 2015

Z dat ČSSZ vypracoval Zdeněk Pernes – předseda RS ČR